

Miten luoda ja ylläpitää hyvää
ravinnetilaa
luomumarjakasvuostoissa?

Juva 17.1.

**SOIL
FOOD**

Mikä Soilfood?

1.7.2016 yhdistymisen myötä Suomen suurin ravinteiden kierrättäjä

Tyynelän
maanparannus

Ravinnelietteistä ja -kuiduista sekä
Maanparannuslannoksista

280 t typpeä

80 t fosforia

60 t kaliumia

100 t rikkiä

10 300 ha

28 000 t CO₂-päästöjä säästyi, kun kuituja ei poltettu.

+ 5400 t CO₂-päästöjä säästyi käytettäessä kierrätyskalkkeja kalsiittikalkin sijaan.

+ 1000 t CO₂-päästöjä säästyi korvaamalla mineraalityppeä.

- 1000 t kuljetuksen ja levityksen CO₂-päästöt

= 33400 t

josta

11 000 t

sitoutui
pitkäaikaisesti
maaperään
orgaanisena hiilenä.

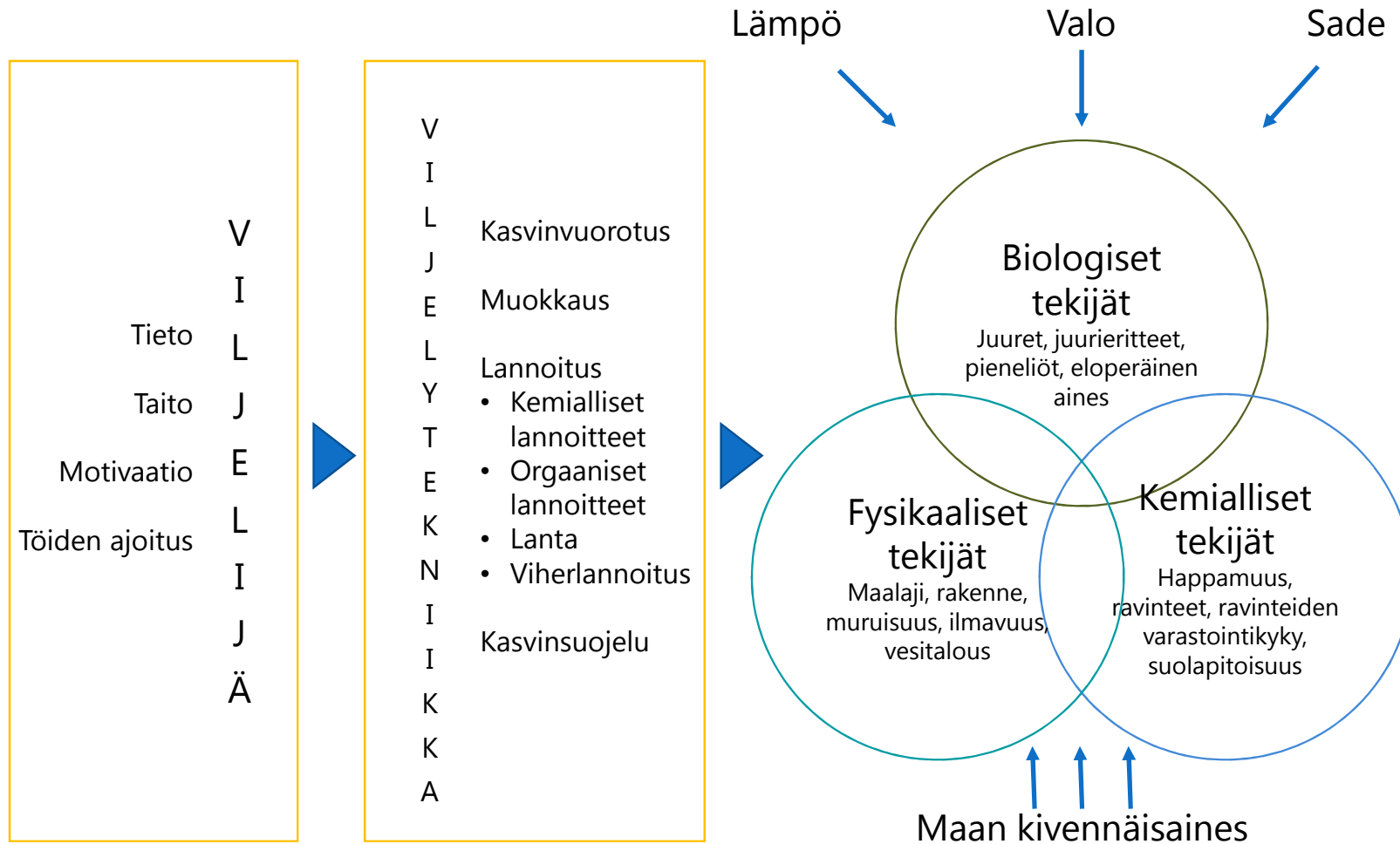

Haasteita?

- Minkälaisia haasteita sinulla on maan kasvukuntoon liittyen?
- Entä erityisesti ravinnehuoltoon liittyen?

(Jukka Rajala)

- Heikko vesi- ja ilmatalous
- Heikko rakenne = tiivistymät, hienojakoisuus, massiivisuus
- Vähäinen eloperäinen aines ja pieneliötoiminta
- Alhainen pH ja Ca:Mg pielessä
- Pääravinnepuutokset
- Hivenravinteiden puutokset

= heikko kasvukunto, satokasvien huono kilpailukyky

→ rikka- ja tautiongelmat, heikko ravinteiden saatavuus ja hyötysuhde, päästöt

- Tulee puuttua ongelmien perimmäisiin syihin ja korjata heikot lenkit yksi kerrallaan

Työkaluja:

- Oma havainnointi
- Lapiokuoppatestit
- Kattava viljavuusanalyysi
- Kasvustoanalyysit
- Lanta-analyysit

Kationinvaihtokyky		OM%								t OM	
	Saves	0%	10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%		80%
vm	0%	5	5	7	10	12	14	16	18	20	23
	1%	5	7	9	11	13	14	16	18	20	22
	2%	7	9	11	13	15	18	20	22	24	
	3%	8	11	13	15	17	19	22	24		
m	4%	10	12	15	17	19	21	23	26	28	
	5%	12	14	16	19	21	23	25	27	29	
	6%	14	16	18	20	22	25	27	29	31	
	7%	16	18	20	22	24	27	29	31	33	
	8%	17	20	22	24	26	28	31	33	35	
	9%	19	21	24	26	28	30	32	35	37	
rm	10%	21	23	25	28	30	32	34	36	38	
	11%	23	25	27	29	32	34	36	38	40	
	12%	25	27	29	31	33	35	38	40	42	
	13%	26	29	31	33	35	37	40	42	44	
	14%	28	30	32	35	37	39	41	44	46	
	15%	30	32	34	37	39	41	43	46	48	
orm	16%	32	34	36	39	41	43	45	47	49	
	17%	34	36	38	40	42	44	47	49	51	
	18%	36	38	40	42	44	46	49	51	53	
	19%	37	39	41	43	45	47	50	52	54	
	20%	39	41	43	45	47	49	52	54	56	
	t savea		0	200	400	600	800	1000	1200	1400	1600

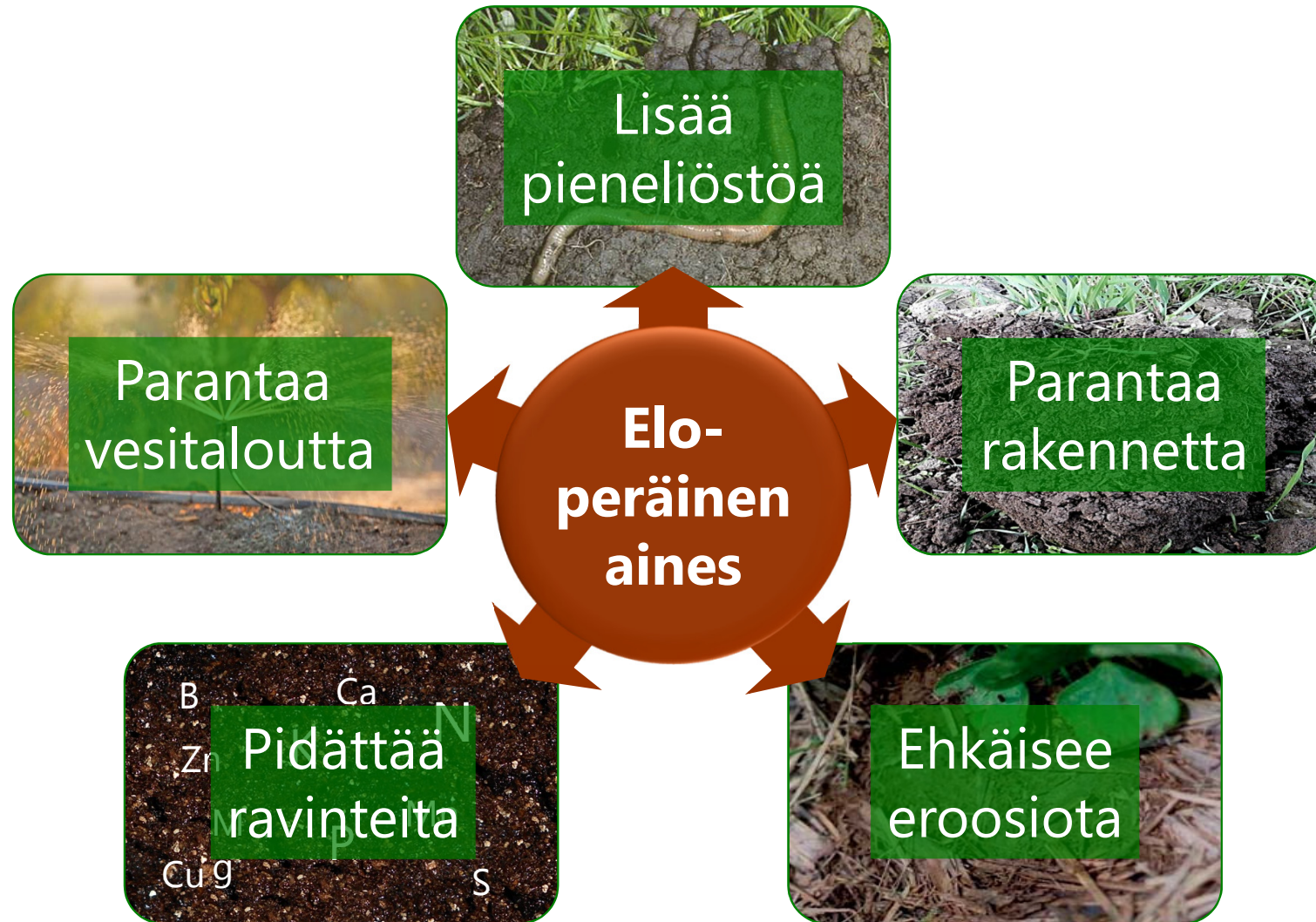
Pintamaan maalaji a)		HkMr	HkMr
Multavuus a)		m	rm
Johtoluku	10xmS/cm	0,8	2,1
Happamuus	pH	7,0	7,1
Kalsium (Ca) a)	mg/l	1500	3500
Kalium (K) a)	mg/l	110	200
Magnesium (Mg) a)	mg/l	150	150
Rikki (S) a)	mg/l	7,4	14,2
Kupari (Cu) a)	mg/l	2,4	3,5
Mangaani (Mn) a)		16	22
Sinkki (Zn) a)	mg/l	4,51	9,99
KVK, kationin vaihtokapasiteet	cmol+/kgka	9	20
Ca/CEC	%	77	87
K/CEC	%	3	3
Mg/CEC	%	13	6
Na/CEC	%	3	1
Hehkutushäviö	%	4,9	18,5
Maan mikrobiaktiivisuus (Soil)	mg N/kg	87,0	108
Kalsium (Ca), varastorav.	mg/l	2700	4300
Kalium (K), varastorav.	mg/l	773	1110
Magnesium (Mg), varastorav.	mg/l	1800	1650
Fosfori (P), varastorav.	mg/l	836	993

Pintamaan maalaji a)			HkMr		HkMr
Multavuus a)			m		rm
Johtoluku	10xmS /cm		0,8		2,1
Happamuus	pH	🟢	7,0	🟢	7,1
Kalsium (Ca) a)	mg/l	🟡	1500	🟢	3500
Kalium (K) a)	mg/l	🟡	110	🟢	200
Magnesium (Mg) a)	mg/l	🟡	150	🟡	150
Rikki (S) a)	mg/l	🔴	7,4	🟡	14,2
Kupari (Cu) a)	mg/l	🔴	2,4	🟡	3,5
Mangaani (Mn) a)		🔴	16	🔴	22
Sinkki (Zn) a)	mg/l	🟡	4,51	🟢	9,99
KVK, kationin vaihtokapasiteet	cmol+/kgka		9		20
Ca/CEC	%		77		87
K/CEC	%		3		3
Mg/CEC	%		13		6
Na/CEC	%		3		1
Hehkutushäviö	%		4,9		18,5
Maan mikrobiaktiivisuus (Soil)	mg N/kg		87,0		108
Kalsium (Ca), varastorav.	mg/l		2700		4300
Kalium (K), varastorav.	mg/l	🔴	773	🟡	1110
Magnesium (Mg), varastorav.	mg/l	🟡	1800	🟡	1650
Fosfori (P), varastorav.	mg/l	🟢	836	🟢	993

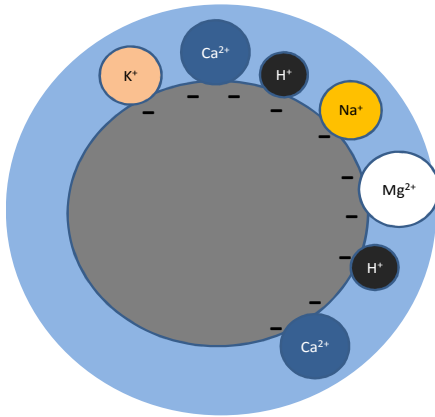
- pH sekä Ca/Mg –suhde
- Hivenravinteet (erityisesti puutteet)
- Kationinvaihtokapasiteetti
- Ravinnereservit
- Mikrobiaktiivisuus

Optimaalinen suhde olisi
 65—75 % Ca
 12—18 % Mg
 3—5 % K
 H+ alle 5 %

Humustasapaino

- ▶ Peruna, juurikasvit -760 ... -1300 kg hiiltä/ha/vuosi
- ▶ Viljat, öljykasvit -280 ... -400 kg hiiltä/ha/vuosi
- ▶ Palkoviljat +160 ... +240 kg hiiltä/ha/vuosi
- ▶ Aluskasvit +200 ... +300 kg hiiltä/ha/vuosi
- ▶ Nurmet +600 ... +800 kg hiiltä/ha/vuosi
- ▶ Taustalla lähtöoletuksena tietty maan hiilipitoisuus ja hiilen hajoamisnopeus
- ▶ Luvut saksalaisesta lähteestä, tarkoittavat maassa pitkäaikaisesti säilyvää eloperäistä ainesta: VDLUFA 2004. Humusbilanzierung - Methode zur Beurteilung und Bemessung der Humusversorgung von Ackerland. Saatavilla internetistä (14.3.2013): www.vdlufa.de/joomla/Dokumente/Standpunkte/08-humusbilanzierung.pdf

Kationinvaihtokapasiteetti kertoo maan kyvyn varastoida ravinteita

Karkeilla mailla alhainen, savilla ja eloperäisillä mailla korkea, orgaanisilla maanparannusaineilla erittäin korkea

KVK < 10

KVK > 25

Kationinvaihtokyky OM%	Saves	Ht/Hs/He			HtS/HsS/HeS			AS			t OM
		0%	10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	
vm	0%	3	5	7	10	12	14	16	18	21	0
	1%	5	7	9	11	14	16	18	20	22	20
	2%	7	9	11	13	15	18	20	22	24	40
	3%	8	11	13	15	17	19	22	24	26	60
m	4%	10	12	15	17	19	21	23	26	28	80
	5%	12	14	16	19	21	23	25	27	30	100
	6%	14	16	18	20	23	25	27	29	31	120
rm	7%	16	18	20	22	24	27	29	31	33	140
	8%	17	20	22	24	26	28	31	33	35	160
	9%	19	21	24	26	28	30	32	35	37	180
	10%	21	23	25	28	30	32	34	36	39	200
	11%	23	25	27	29	32	34	36	38	40	220
	12%	25	27	29	31	33	36	38	40	42	240
erm	13%	26	29	31	33	35	37	40	42	44	260
	14%	28	30	33	35	37	39	41	44	46	280
	15%	30	32	34	37	39	41	43	45	48	300
	16%	32	34	36	38	41	43	45	47	49	320
	17%	34	36	38	40	42	45	47	49	51	340
	18%	35	38	40	42	44	46	49	51	53	360
	19%	37	39	42	44	46	48	50	53	55	380
	20%	39	41	43	46	48	50	52	54	57	400
t savea		0	200	400	600	800	1000	1200	1400	1600	

Eloperäisen aineksen nousu 2 %-yksiköllä lähes tuplaa kasveille käyttökelpoisen veden määrän

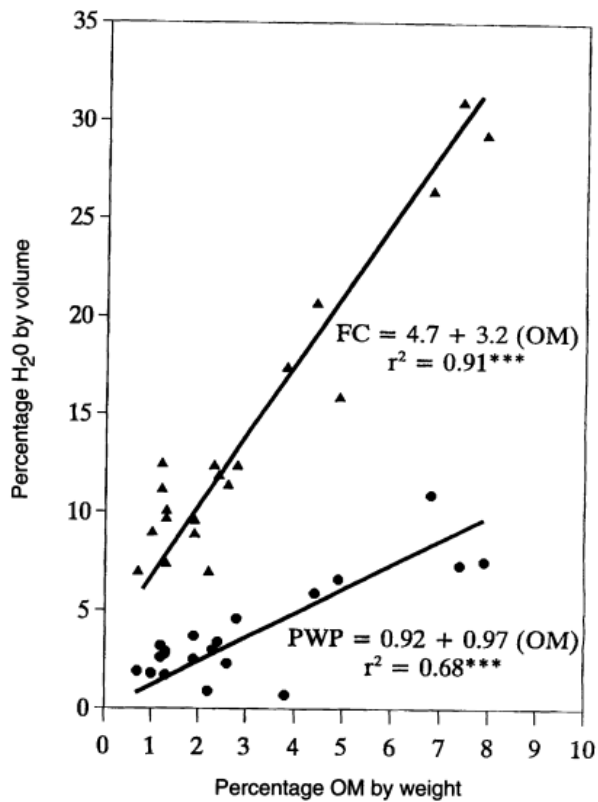

Figure 1. Water content at FC and PWP versus OM content of sand surface horizons.

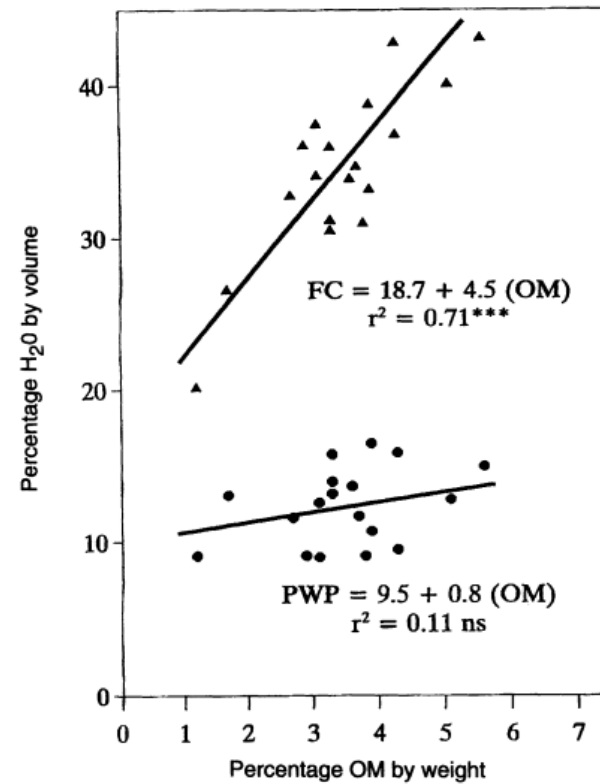
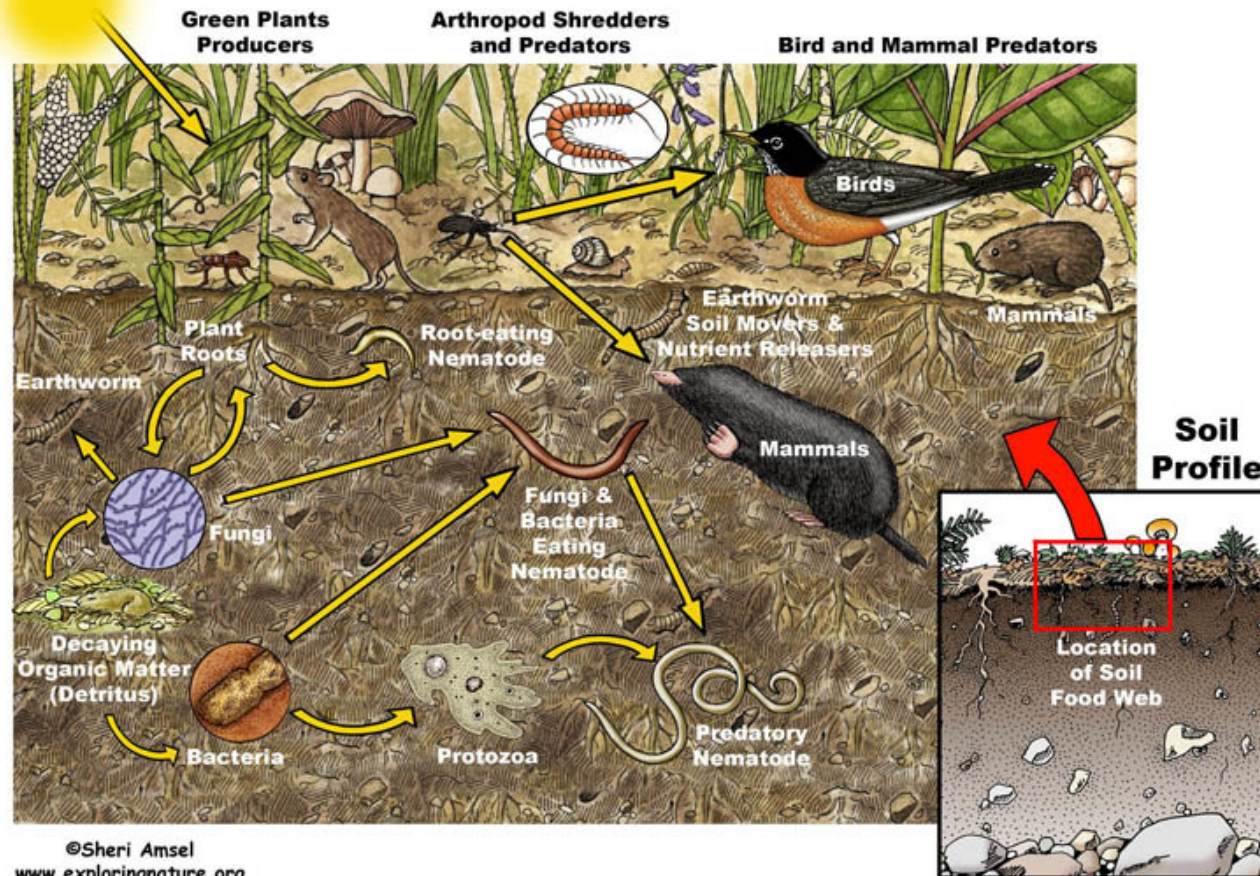

Figure 2. Water content at FC and PWP versus OM content of silt loam surface horizons

Soil Food Web

©Sheri Amsel
www.exploringnature.org

- Kemialliset, fysikaaliset ja biologiset vaikutukset
- Kasvien avulla voidaan ylläpitää, orgaanisilla maanparannusaineilla voidaan lisätä
- Maaperä voi sitoa hiiltä ja hillitä ilmastonmuutosta

Eloperäiset maanparannusaineet

- ▶ Maanparannuksen kannalta merkittävää on eloperäisen aineksen pysyvyys:
  - ▶ Hiili-typpi –suhde (C/N)
- ▶ Maanparannusvaikutus kestää kunnes eloperäinen aines on hajonnut
- ▶ Korvaa lannoituksen jakamisen
  - ▶ Ravinteita vapautuu hitaasti koko kasvukauden ajan
  - ▶ Sadonkorjuun jälkeen kerääjäkasvit pidättävät ravinteita

Maanparannuskuidut

- ▶ Nollakuidut tarvitsevat typpeä hajoamiseensa → soveltuu käytettäväksi lietalantojen kanssa, viherlannoitusnurmille tai päätettäville satonurmille
  - ▶ Pidättää ravinteita kasveille käyttökelpoiseen muotoon
- ▶ Ravinnekuidut sisältävät merkittävästi ravinteita
- ▶ Parantavat maan rakennetta, etenkin murunkestävyyttä ja vedenpidätyskykyä
- ▶ Lisäävät maan pieneliötoimintaa → vähentää tautipainetta, vapauttaa ravinteita...

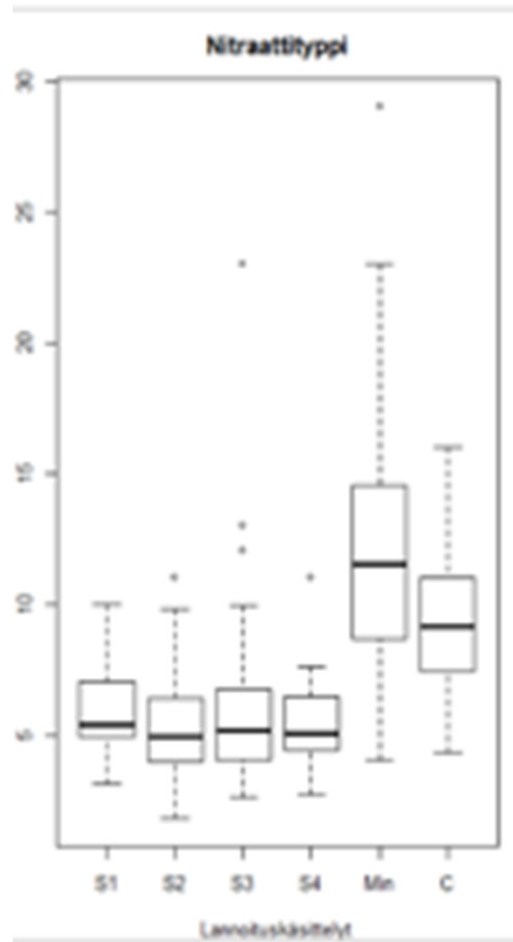
Kauppanimi Ravinnekuitu, Imatra
Tyyppinimi Tuorekomposti (3A2-3)
Raaka-aine Metsäteollisuuden sekaliete, ei sisällä yhdyskuntajätevesilietettä

Tilavuuspaino	422 kg/m ³	Kuiva-ainepitoisuus	33,1 %
Johtokyky	120 mS/m	pH	5,8
Orgaaninen aines	87,9 % ka	Hiili-typäi -suhde	51

Ravinteet	g/kg ka	kg/t	kg/m³	38 t	=	90 m³
Liukoinen typäi (N)	2,7	0,89	0,38	34		
Kokonaistypäi (N)	9,9	3,28	1,38	125		
Liukoinen fosfori (P)	0,015	0,005	0,002	0,19	Lask. P kg	
Kokonaisfosfori (P)	1,6	0,53	0,22	20	12,1	
Kalium (K)	0,34	0,11	0,05	4		
Rikki (S)	6,4	2,12	0,89	80		
Mangaani (Mn)	1,5	0,50	0,21	19		
Kalsium (Ca)	11	3,64	1,54	138		
Boori (B)	0,024	0,01	0,00	0,3		
Org. aines (OM)	879	290,95	122,78	11056		
Org. hiili (OC)	510	168,75	71,21	6413		

Ravinnekuidun tutkimustuloksia

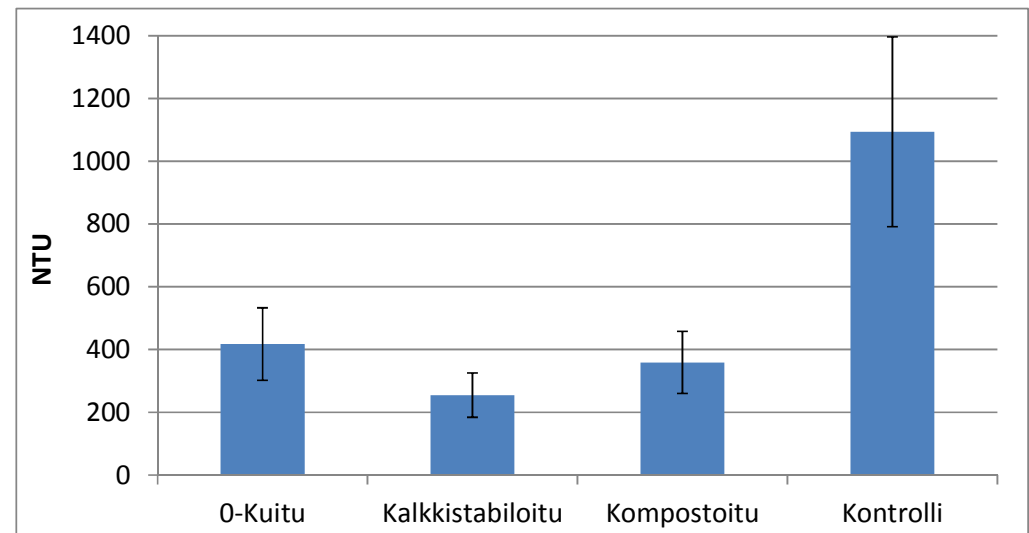
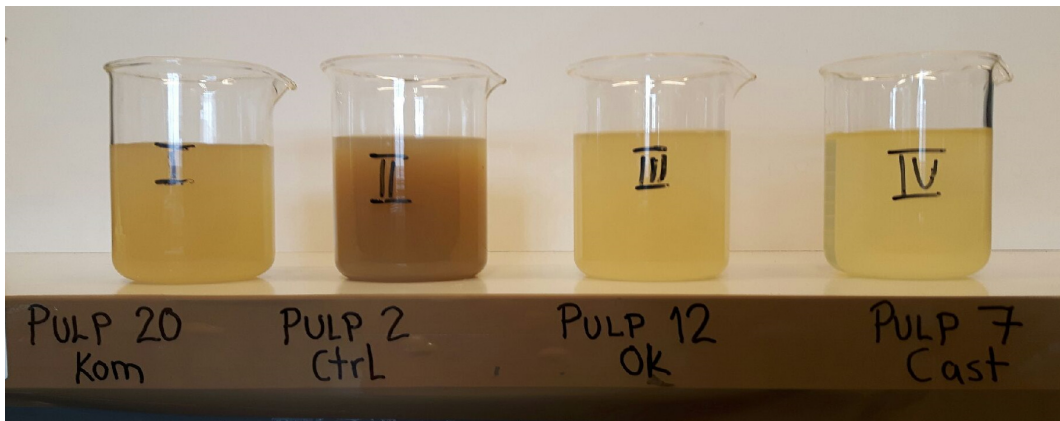
- Maan nitraattityppipitoisuus syksyllä

© Luonnonvarakeskus

Läpivaluneen veden sameus sadetuskokeen aikana

- Kaikki käsittelyt vähensivät tilastollisesti merkitsevästi valumaveden sameutta kontrolliin verrattuna - Käsittelyissä sameus oli 61-77 % pienempi kuin kontrollissa
- → **Maanparannusvaikutus kahtena levitystä seuraavana keväänä!** Koe jatkuu

Maanparannuskuitutarjous Juvalle

- Ravinnekuitu tai nollakuitu talvella toimitettuna **3 eur/t** (+Alv. 24 %) Levitettyinä 8 €/t (+Alv. 24 %)
- Pyydä tilakohtainen tarjous!

SOIL FOOD Vinasseilla huippusatoihin

- **NKS-vinassi** (N 3,7 – K 7,1 – S 2,1) 85,50 €/t (90 €/t)
- **NS-vinassi** (N 3,1 – S 1,1) 64,60 €/t (68 €/t)
- **NK-melassi** (N 2,3 – K 3,0) 65 €/t (70 €/t)
- Lietteen väkevöintiin ja nestelannoitukseen

- Naudan kuivalanta, Vinassi System Cameleonilla
- Kauran keskisato 2017 40 ha:lta 4000 kg/ha, (5200 kg/ha)

Hiveniä tarpeeseen

Maan kautta:

Rakeiset lannoitteet

Myös orgaanisissa lannoitteissa
ja maanparannusaineissa

Monivuotinen ravinnereservi.
Hyvä kasvukunto tärkeää

Lehtilannoitus:

Erytisesti mangaani

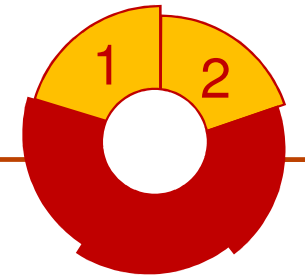
Nopea vaikutus

Lannoitusvaikutusta
myös, kun juuristo ei
toimi

Kuva: N-xt.com

Laskukaava:

(Tavoitetaso mg/l – pitoisuus maassa nyt mg/l) x 2 =
lisäystarve kg/ha

Maan ominaisuus ja maalajiryhmät	VILJAVUUSLUOKKA						
	Huono	Huononlainen	Välttävä	Tyydyttävä	Hyvä	Korkea	Arvel. korkea
Rikki, S mg/l - kaikki maalajit	3	6	10	15	50	150	
Natrium, Na mg/l - savimaat - muut maat	20 15	40 30	60 45	80 60			
Boori, mg/l ¹⁾ - savimaat - muut maat	0,3 0,2	0,5 0,4	0,8 0,6	1,2 0,9	1,7 1,3	2,5 2,0	
Kupari, Cu mg/l - kivennäismaat - eloperäiset maat ²⁾	1,0 1,0	1,5 1,5	2,7 2,7	5,0 5,0	10 10	20 20	
Mangaani, Mn - pH-korjattu, kaikki maalajit	6	12	25	75	250	1000	
Sinkki, mg/l - kaikki maalajit	1,0	1,5	2,0	6,0	20	50	
Molybdeeni, Mo mg/l - kaikki maalajit	0,01	0,02	0,03	0,06	0,2	0,5	

Esim:

S tavoite: 30 mg/l

S nykytila: 6 mg/l

(30-6) x 2 = 48 kg/ha

Esim. Kotkan ravinnekuitu 40 t

→ 55 kg/ha

Tällä hetkellä varastossa:

- Lannoiteboraatti B 10 %
- Mangaanisulfaatti Mn 25 %
- Sinkkisulfaatti Zn 36 %
- Kuparisulfaatti Cu 25 %
- Kaliumsulfaattia, K 41,5% S 18%
- Patenttikali, K 25% Mg 6% S 17%
- Magnesiumsulfaatti, Mg 15% S 20%

Muita tarpeita?

Orgaanisissa lannoitteissa myös hiveniä

- Soilfood viljelykiertomalli: analysointi, hivenet, Ravinnekuitu, Ravinneliete+Vinassi
- Syysvehnän keskisato 2017 85 ha:lta 4600 kg/ha(4900 kg/ha)

**SOIL
FOOD**

Contact:

Hermann.Lallukka@soilfood.fi

+358 50 3223395

www.soilfood.fi